

МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

МАРД МАЙДОНДА СИНАЛАДИ

Унинг беш йиллик зардор учинчи йилда республикамиз механизаторлари олдига жуда катта вазифалар турибди. 5 миллион 700 минг тонна пахтанинг асосий қисми «зангори кема»лар билан йиғиб-териб олинади. Бунинг учун механизаторларимиз ўз терим агрегатларини мавсумга барвақт, беҳуксон шайлаб қўйишлари лозим.

Бригадамида етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини қўз кучи иштлатмасдан машиналарда териб олишни режалашганимиз. Бригадамида ажратилган терим машинасини теримга шай қилиб қўйдик. Ҳозир гўза парварнида сунги долзарб налалар бошланди. Барча имкониятларини ишга солиб, гўзани комплекс парварни қилишни давом эттирямиз. Натикада ҳосил кун сайин кўпаймоқда. Парварини пахта йиғим-терими бошлангунча тўхтатмаймиз. Яқинда дала айлабди, карталарни бирма-бир қўздан кеचирдик. Маъжбурият яраша ҳосил тўпланганига аниқ ишондик. Шунга ҳисобга олиб, дефляцияга ҳозирликни бошлаб юбордик.

Ҳўш, биз дала ишларини қандай ташкил этдик? Аввало, пайкаллар механизаторларга бериштириб қўйилди. Ким қайси пайкалнинг ҳосили учун масъул бўлса, уша пайкал гўзасини парварни қилди. Сувчилар иш устидан, айниқса, назорат қўйиштирилди. Сувдан чиқарилган майдонлар етиштирилган дарҳол култивация ўтказилди, намини тўла сақлаб қолиш чоралари кўрилди.

ЧАҚИРИҒИНГИЗГА ҚЎШИЛАМАН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумидаги сармазми ва ёқин доқладиди мамлакатимиз кишлоқ хўжалиги тараққийнинг ёқин истиқболларини белгилаб берди. Пленум қарорларини ушбу доқлад совет кишилари учун, шаксан биз кишлоқ меҳнатчилари учун КПСС XXV съезди ўртага қўйган улуғвор вазифаларини муваффақиятли бажаришда жағирават программа бўлди. Республикамиз партия ва ҳўкумати 1978 йил пахта ҳосилини нест-нобуд қилмай йиғиб-териб давлат оморбор қилиши, сафта тизиб қўйилиш, Агрегатлар старт берилишни кўтиб турибди.

Мен бир неча йилдан буён районимиздаги қўшни Кўйбешев номи колхозини илгор механик-ҳайдовчиси, коммунист, «Хўрмат Белгиси» ордени кавалери Мусобақа Ширинов билан мусобақа қалашиб келяман. Мусобақа — муваффақиятларимиз гарови. Мусобақа куч, ғайрат бахш этди, юксак марафани эгаллашда қанот берди. Мусобақалашиб ишлаганига нима етсин!

Мен 1977 йилда икки қилдири «зангори кема» билан колхозимиз далалардан 200 тонна пахта териб бергандим. Бу йил 220 тоннага етказишни мўлжаллаган эдим. Ҳаммасини Ҳамро Назов, Сиз менга мактуб йўллаб, мусобақага чакриганингиздан кейин мажбуриятимга қўшимча киритишга қарор қилдим. Икки қилдири терим агрегати бунеридан 250 тонна «оқ олтин» тўкмак. Сизнинг чакригингизни бажонидил қабул қиламан ва мусобақалашиб ишлагга тайёрман.

Шунини характерлини,

Ҳамро ИЗОМОВ, Шофиркон райондаги Ленин номи колхоз механик-ҳайдовчиси.

Рамазон ШИРИНОВ, Шофиркон райондаги Кўйбешев номи колхоз механик-ҳайдовчиси.

Эзувчи Саъдулла Кароматов 50 ёшга кирди. Қунида Эзувчи яқинда ёзиб туғаллаган, республикамиз геологларининг наҳрамонона меҳнати ҳақида хитом қилувчи «Олтин қўм» романидан парча ўқийсиз.

Синтоб — табиатнинг эгиз сўли жойларидан бири. У ерга биринчи қадам қўйган киши узини эрталабдаги етти тоғ ортидаги ёқсонвий ўлкага тушиб қолгандай ҳис этеди. Атрофда кимса йўқ. Майини тонг шабадаси сени эркалаётган каби силаб-сипалайди. Шовуллаб оқётган зил суви сой бўйидаги тик кутарилган тоғ чўққилари булутларга интилаётгандек.

Таровали тонг нафосатининг шайдоси Шерали кеча машинада келиб енида тўхтаган харсанг устида ўйчан ўтирарди. Унг қўлида мўйқалам, хар замонда чўққилардан жижоқини узиб, мольбертда ниқаранг, қора, сарёк бўёк берар, яне олисларга кўз қадаб, ҳайкалдек қотиб қоларди. Орадан бир соатга ўтганда, чодирдан Эшбой чиқиб, сой томон юрди. Юз-қўлини қайиб олди. Узини бир зум бадангарбиз қилди. Шералига кўзи тушиб, унинг ёнига келди. Бўёқлардан хосил бўлаётган манзараларга тикилиб туриб: — Хали бунақа хунарилам бор дегин, — дея кўзларига ишонмаган каби бир мольбертга, бир Шералига қароб қолди.

Шерали бевақт келиб қолган Эшбойдан ичиде қанчалик ўнғасизланмасин, бунинг сездирайми қулди. Қўлидаги мўйқаламини яне бир-икки сурғок, эски латта билан артиб, секин тубиклар ёнига қўйди ва илжайиб:

ОЛТИН ҚЎМ (РОМАНДАН ПАРЧА)

— Шунчаки кўнгли тушлик, — дея ўрнидан турди. Эшбойнинг елкасига кўз ташлади. — Қалай, то ҳавоси! — Э, нимасини айтасиз, бир кечанинг узиде ўпкани шаҳардаги гўборлардан тозаланди-қўйди. Нафас олишгани қаранг. — Эшбой кўрагини тўлдириб нафас ола бошлади. Шерали бу шалдир-шулдур, беғубор йиғитга завқлиниб қароб туриб, сўз бошлади: — Тўғри айтасиз, Эшбой. Аммо бизнинг пойдеғалимиз етган жойда табиатга пуртур етмай қолмайди. Бу ерлардан маъдан тоғудек бўлсақ борми, иил ўтмай шундай сўлим ёқойга ўз қўлимиз билан бота қўямиз.

— Менимча, бу ерларга биздан олдин ҳам кўп пойдеғаллар ҳал кетганга ўхшайди. Аммо ҳеч кимнинг болтисидан из қолмаган. — Эшбой харсанг уйлорга, то ёнбағрини кесиб ўтган ариқларга ишора қилди.

— Ҳа, бу ерларга ота-бобларимиз пойдеғали етганига ўн ердан ошган. Бухоро амирининг олтин сандикларидан бири шу ерда бўлган дейишади.

Эшбой то ёнбағрилардаги уйлорга маънос тикилиб: — Сандикдан олтин олиб берганларнинг қабристонини ҳам шу ерда қолган экан-да! — деди муғли овозда.

— Ҳа, қабрлари ҳам шу ерда қолганга, шу қабас, — деди уйлорга қароб, синёқ овозда. Илдан кейин уларни кечаси мана шу уйлорда қамал сақлашган.

Шерали бирпас жимиб қолди. Мольбертини киғиб, тубикларни халтага солиб олиб, яна уша маънос оҳангда сўзини давом эттирди: — Маъданлар олиб бўлинган, амир уйлорга озодинки ва олтин ваъда этиб, бир-бирларини қиришга ундаган.

Эшбой «Даҳшат!» дея бош чайқаб, Шералининг орқасидан эргашди.

Шерали чодир томон бораётди, энгашганча ўйик ариқ ичига қаради. Эни ярим метрдан хил ошадиган бу ўйиклар анча чуқур — бир ярим одам бўйи келарди. Уйикларнинг атрофида қадимий қончиларнинг тош қуроллари сочилиб ётарди. Шерали улардан бирини қўлига олиб, Эшбойга узатди.

— Мана, уша шўрликларнинг яққо ягона иш қуроллари — тош болгалари.

Эшбой бир томонга йўниб ўтирилган тошни авайлаб қўлига олиб, Шералига қаради.

— Минг азоб билан ўт ёқиб, ҳосил этган тоғ ёриқларига яна шу тошларни лона қилиб қокшан, — деди савоғ Назари билан қаранг Эшбойга. — Зарб билан уриб туширилган тош палласларининг қилларда чакришди, миздан маъданин ақратиб олишган. Булар бари кўл меҳнати. Табиат яратган мана шу гўзал хил энгашиброқ юқориға қўйарила бошлади. Ниҳоят Синтобнинг гарби-жанубий томондаги катта ёнғок дарраги талға келиб, қаддини ростилади.

— Мана шу ерлар Човоқ ҳосил этган тоғ ёриқларига яна шу тошларни лона қилиб қокшан, — деди савоғ Назари билан қаранг Эшбойга. — Зарб билан уриб туширилган тош палласларининг қилларда чакришди, миздан маъданин ақратиб олишган. Булар бари кўл меҳнати. Табиат яратган мана шу гўзал хил энгашиброқ юқориға қўйарила бошлади. Ниҳоят Синтобнинг гарби-жанубий томондаги катта ёнғок дарраги талға келиб, қаддини ростилади.

— Мана шу ерлар Човоқ ҳосил этган тоғ ёриқларига яна шу тошларни лона қилиб қокшан, — деди савоғ Назари билан қаранг Эшбойга. — Зарб билан уриб туширилган тош палласларининг қилларда чакришди, миздан маъданин ақратиб олишган. Булар бари кўл меҳнати. Табиат яратган мана шу гўзал хил энгашиброқ юқориға қўйарила бошлади. Ниҳоят Синтобнинг гарби-жанубий томондаги катта ёнғок дарраги талға келиб, қаддини ростилади.

Оламда нима гап

ҚАХРАМОН ВЬЕТНАМ БИЛАН БИРДАМЛИК

Бутун дунёда қахрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳаракати кенгайиб эса ўз мустақиллиги ва территориял бутунлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқда. Хитой маъмуриятининг иғвогарлик ҳаракатларига зарба бермоқда.

ПРАГА. Пекнингнинг социалистик Вьетнамга нисбатан дўш-қўнчилири ва иғвогарликларини қўшни мамлакатларда турли воқеалар ва устулар ёрдамида тарғибсизлик, чидиришга интилаётган маочиларнинг гегемончилиги маъсадларини бутун дунё олдида фаш этди. Деб ёздиди Братиславадаги «Прага» газетаси. Камучининг ҳозирги ҳўкўмронлари Вьетнамга қарши нега доимий агрессив ҳаракатлар қилаётганлиги энди хар кимга равшан: Шюмленг Пекин хизматига ўтиб, унинг Вьетнамга таъйин қўлиши сийсатидаги қўнроларнинг бири бўлиб қолди.

Маочиларнинг Вьетнамга нисбатан иғвогарлик қилмишлари социалистик Вьетнамга пуртур етказиш ва уни заифлаштиришга, ўз таъсирини гўбсундиришга қаратилган. Вьетнам ўзининг Совет

Х. АМИННИНГ АЙТГАНЛАРИ

Афғонистон Халқ демократик партияси марказий комитети Сийси бюросининг аъзоси, АДР Бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Х. Амин Кобулада давлат томонидан национализация қилинган ҳамда Апрель революциясига Афғонистонда ҳўкўмронлик қилган Нодиршоҳ сулоласига теғишли эйнант буюмларни давлатнинг очилиш маросимида нутқ сўзлади.

Х. Амин ўз нутқида шунини таъкидладики, Афғонистон Халқ демократик партияси раҳбарлигида қилинган революция мамлакатда империализм малайларининг, феодализм ва реакция гунаштагарининг абадий туғатди ва ҳўкимияти халқ қўлига олиб берди. Мамлакат ишчилар синфини авангарди бўлиши Афғонистон Халқ демократик партияси халқ манфаатларини қилдиради.

Х. Амин ҳўкуматининг иктимосий-сийсий соҳадаги асосий тадбирлари орасида дехқонларнинг феодаллар ва сулҳўрлардан олган қарзи туғатилигини, узаро ёрдам қассалари ва дехқончилик кооперативлари тузилганлиги, беш йиллик план тузиб чиқилганлигини айтиб ўтди. «АХДП билан АДР ҳўкуматининг бири сийсати меҳнатқашлар душманларига алам қилмоқда, бу душманлар империализм ва жаҳон реакцияси агентлари ёрдамида революцион ҳўкимият қарши фитналар уюштирмоқдалар», — деб таъкидди Х. Амин.

Бирок мамлакатнинг меҳнатқашлар оммаси ва қуролли қўшулари АХДП билан революцион маъмуриятни қатъиян қўллаб-қувватламоқдалар, деди Х. Амин. Партия ана шу мададга таъйиб аксилчилик лобий фитналарини даф қилмоқда, ўзининг ички бирлигини мустаҳкамламоқда.

Х. Амин АДРнинг ташқи сийсатиға тўхталиб шунини эсладики, республика блокларга қўшулимаслиги йўлидан бермоқда ва АДРни танган барча давлатлар билан дўстона муносабатлар боғлаб турибди. Шу муносабат билан у «революцион режими биричи бўлиб танган Совет Иттифоқининг гўат дўстона позитивий» уқтириб ўтди. «Совет Иттифоқининг Афғонистон халқи билан чинакам сидиқдиги ва дўстона муносабатлари тарихимизнинг бир қисми бўлиб қолди. Бу муносабатлар 60 йилдан бери давом этиб келмоқда», — деди Х. Амин. (ТАСС.)

ИКП раҳбарлигининг мажлиси

Римда Италия Коммунистик партияси раҳбарлигининг мажлиси бўлди. Бу мажлис 1977—1981 йилларда мамлакатни иқтисодий ривожлантириш ҳақида ҳўкумат томонидан тақлиф этилган программани кўриб чиқишга боғлиқланди. Мажлисда Италия компартияси раҳбарлигининг аъзоси Ж. Наполетано доқлад қилди.

Эълон қилинган ахборотда бундай деқладики: коммунистик партия раҳбарлиги программа юзасидан ўзининг танқидий мулоҳазаларини қайд этиб ўтди ва программа мамлакатнинг реал эҳтиёжларига мос бўлиб тушмоғи учун унинг ағрим қондалирини тузатишга эришиш тўғрисида қарор қабул қилди. Аввало, дейлади ахборотда, ҳўкуматнинг филоли ишсизлик билан кураш олиб беришга, саноат ва кишлоқ хўжалиғига капитал маблагларни қўйиштиришга, Италиянинг жанубий қисмининг ривожлантириш проблемасини ҳал этишга, инфляцияни барқарор қилиш ва социал ҳаётини нормаллаштиришга ердам бериши керак.

Парламент кўнчилигини ташкил этган сийсий партиялар ва қасба союзулари билан келишиб, программага зарур тузатиш ва қўшимчалар киритилганидан кейин ана шу программа парламентнинг мухокамасига қўйилиши керак. (ТАСС.)

Югославия ҳарбий делегацияси Пекингга боради

БЕЛГРАД. (ТАСС.) Югославия халқ армияси бош штабининг бошлиғи генерал полковник С. Попочар бошчилиғидаги Югославия ҳарбий делегациясининг Хитойга визити тўғрисида бу ерда эълон қилинди. Бу сафар Хуа Го-фонинг яқинда Югославияга қилган визитидан келиб чиқади. Югославия ҳарбий делегацияси КХДР ва Ҳиндистонга ҳам боради. (ТАСС.)

РИЁКОРАК...

Пекиндаги «Жаньинь янбао» газетаси ХКПнинг эди биланлардан асосий ағробон Пэн Бай чаканчиликлар қўлида ҳалок бўлган қўннинг 49 йиллиғига бағишланган катта салтан икни саҳифа ҳақимли материал собиб чикарди. Газета Пэн Байнинг Хитой революциясида дехқонларнинг атоқли раҳбарларидан бири деб таърифлади. «Ешларнинг аниганина қисми аҳтимолини унинг ҳақида ҳеч нарса билмайди», деб таърифлади.

Дарҳақиқат, кўп йиллар давомида Пэн Байнинг номи ХКП тарихида учириб ташланган ва маочилар ҳўкўмронлик қилган Хитойда унут бўлиб кетган эди. Бунинг устига, агар чаканчиликлар ўз вақтида Пэн Байдан ўч олиб, унинг оила аъзоларидан 8 кишини қатл этган бўлсалар, маочилар атоқли революционнинг сафдошлари, қаришдош-уруғлари ва ёр-биродарларидан шафқатсизлик билан ўч олишни давом эттирмоқдалар.

Чунончи, Пэн Байнинг кенаси онаси яширинча турмага ташланди ва ўша ерда ҳалок бўлди, революция қахрамон

Эронда намойишлар

Эроннинг турли шаҳарларида оппозиция уюштирган оммавий намойишларда юз минглаб киши қатнашди. Намойиш қатнашчилари конституциянинг моддалари тиланишга, ҳамма сийсий маҳбўслар олод этилишига даъват қилувчи ишораларни кўтариб бордилар. Шу намойишлардан анг қатнашчи Эрон поштахонада ўтди ва тинч характерда бўлди. Армия ва полиция ҳамма қўр-оқсизлар билан шайхар ишчилари билан майдонларда соғилчилик қилиб юрғанига қармай ҳўкумат намойишларини тарқатиш учун улардан фойдаланишга журъат етмади. «Өбондон» газетасининг бонинчи 100 минглаб эйд намойишчилар солдатларга қаратиб ёнган ва ўрваонлик қилишдан воз кечинг, деган плакатларини нўдариб бордилар. Намойишларда хотин-қизлар ва болалар иштирок этди.

Аммо бошда шаҳарларда, деб хабар берди «Кейхан» ният тартибда газетаси, полиция солдатлар билан намойиш қатнашчилари ўртасида туғнашувлар юз берди. Элам ва Керек шаҳарларида 7 киши, жумладан икки полициячи ўлдирди. 30 киши жароҳатланди. (ТАСС.)

МЕҲРИБОНЛИК ВА ЭЪТИБОР БИЛАН

7 сентябрь кўни Тошкентда Ўзбекистон қўрлар жамятининг съезди ўз иштини қўйди. Съезд иштирокчилари партия ва ҳўкумат кўзи оқиб ишчилар ҳақида жўда катта гаҳмурили қилаётганликлари тўғрисида миённатдорчилик билан гапирдилар. Республикада уларнинг илм олишлари, ўзлари танлаган мутахассислик бўйича ишлашлари, дам олишлари учун қўлай шартлар яратиб берилган. Жамятининг пахта терадиган машиналарга эҳтиёт қисмлар, электр техника асбоб-ускуналарни, халқ истеъмол моллари қилқарадиган қорқоналариди 176 та коммунистик меҳнат бригадаси бор. Қўнгина пешқадам ишчилар ва мутахассислар меҳнатда эришган муваффақиятлари учун ордон ва медаллар билан мукофотланган.

Жамят правленисининг раяси қилиб К. П. Пиримқўлов сайланди. (ЎЗАГ.)

ОЛТИН ҚУМ

[Боши учинчи бетда.]

Човоқсой чиндан ҳам эртақлардаги боги эрини эспатади. Турт томони баланд тоғлар. Гарб томонга қарасангиз, тоғ чўққиси булултар бағрини ериб киргандай. Чўққига салла каби кўнуб турган булултар гоҳ пастлашиб, тоғларни қалин симобранг парда билан ўраб, гоҳ ёнлаб ўтиб, ўрини шитиб билан келадиган бошқа булултар тўдасига беради. Човоқсойнинг гарб-жанубий қисми узун йўлакка ўхшади. Тоғ бағридаги ёвоқий бодом япроқлари ҳамиса тўқкидек явраб уриб туради.

— Одамларимиз ҳам кўп қизик-да, — дея гап бошлади ниҳоят Эшбой. — Дам оламан деб пул сарфлаб, исқидан хансираб қаерларга бориб келишди. Мана, дам оладиган сўлим жой, анбўшимизда экан-ку! Наҳотки шуни билишмасан?

— Ҳамма бало шунда-да! — деди унга жавобан Шерали Эшбой дилидаги гапни айтганидан жонланиб. — Билиш-

майдан. Билдиршига мутасадди қилиб қўйилган, шунинг учун маош оладиган одамлар эса ўзлари Қирму Қавақларга бориб келишаркан. Сабаб: бу жойларни очиб, қадимки қилмишга бирмунча азийт чекиш керак. Бинобарин, эзининг жазирасида ҳам мана бунақа баҳор жойлар булулту қаптарларга мажон бўлиб, эл кўзидан пинҳон қолаверади.

Шерали ҳали оғзадаги гапни тутатмай, олма дарахти шохларни орасидан «парр» этиб бир муфт кўк каптар учиб, чўққини томон парвоз этди. Ингирма қадамча нарроқда, қуюқ итбурун буталаб ичидан булбул сайраб бошлади.

Эшбой узун оёқларини кўтариб, ўша томон қолган эди. Шерали уни ҳай-ҳайлаб тўхтатди.

— Бир нафас тек туринг, дўстим, эшитайлик. Булбул одамдан чўчимаса ҳам, ўзига тикилган кўзини ёмон кўради, араллаб ашуласини айтмай қўлади.

Эшбой «Епирай» дея ёқа ушлаб, Туробга қаради. Булбул хонишига махлиё бўлган Туроб Эшбойга эйтибор ҳам бермай, олма дарахти остиданги тошга ўтирди.

Шерали кулранг куртқасини ечиб, оқ сурп кўйлагининг энгларини шимарди. Ёнғоқ дарахти тағидида дўнғилкача ўтириб, рюкзакдан аллақандай қозғони олди. Уни тиззасига қўйиб очди-да, узоқ тикилиб, ўйланиб қолди. Сўнг ўринидан туриб, атрофини синчиклаб кўздан кечирди, бир қозғоқ, бир тоғ ёнбағирларига қараб, бир нимеларни чамашлаб кўрди. Ниҳоят Эшбойга кўрди. Туробин ишлади. Улар келиб Шерали рўпарасида тўхтаган, жиддий оҳангда гапирар бошлади.

— Гап бундоқ, оғайнлар, тақминчи, шу атрофда қварц томирлари ёки кварцлашган тоғ жинслари бўлиши керак. Вазира — шу жинсларни топиш. Булар оптили бўлиши мумкин. Фойдали қазилмалар ҳақидаги дарсликлар, адабётлар ва тажрибалардан маълумки, олтин қварц томирлари ва қварцлашган тоғ

жинсларида ёки пирит ва арсенопирит, яъни темир ва маргмуш қолчеданларида ё мис, қўроғини, қумуш ва телур бирикмалари билан бирга келади. Бу ердаги шароит, яъни Синтоб ва, умуман, Нурота шароити ўзининг чуқурроқда ва гранит массивларининг юқори қарорати таъсирида пайдо бўлган тоғ жинслари билан биргаликда биринчи туркумдаги олтин томирлар бўлишини тақозо этди. Қварц — пирит, айниқса, арсенопиритлик, яъни маргмушлик олтин конлари айнан Нуротанин геология шароитига мос келадиган конлардир. Уралдаги Қочқарқа, Забайкальдедаги Дарасун конлари худуд шу турдаги конлардир. Биз арсенопирит ва қолверса, олтиннинг ўзини қидириб топишимиз керак. Болга билан ургачда, маргмуш бор тоғ жинсидан саримсоқ ҳиди келибди. Олтин эса умуман кўринмаслиги ҳам мумкин. Қани, кунини ўтказмай, ишга киришайлик, биродарлар, бу гаплар айтишга осон, — деди бир оз умидсизланган оҳангда Шерали, сўнгра кулиб қўйиб: — Зора, сизларнинг пойқадамларингиз хуш ёки, қидирганимиз оёқ остидан чикиб қолса, — деб ерда ётган болғасини қўлга олди.

— Албатта, шундай бўлади, Шерали ака, топмагунча бу ердан кетиш кўк, аҳдими қаъний, — дея Эшбой муштумини тугиб, боши узра кўтариб қўйди.

Шерали қулди: «Боя айтаганиздай, яъни ният—ёрти мол, ажабмас, омадими кепқолса» — деди тўғрига юриб.

Туроб Шерали билан Эшбой суҳбатига аראлашмай, бир пас қуюқ солиб турди-да, сўнг олма дарахти тағидида харсанг устига бориб ўтирди. Геология журналининг дастлабки аарағига ва қартага турган жойларини белгилаб қўйди. Дастларини ёлиб, рюкзакга жойлақаб, болғасини қўлга олди. Дўлана остидан хил чикиб турган гранит томирга жон-мажди билан бола уриб, кўчган тошларни диққат билан кўздан кечира бошлади. Эшбой эса, нарироқдаги сланец тошларини энгашиб олиб, лупасида синчиклаб кўрар, лупанинг натижа чикмағач, ўзини қўлга олиб, уни бир чеккага итқитиб, бошқасига қўл қўзарди. Харсанг тошлар олдида келганда эса қўлидаги болга билан уриб, ундан кўчириб олган бўлагини яна боғлиқ вазирадга кўздан кечирар, ҳар замонда ўзи иккиланган жинсларни Шералига кўрсатганда, Шерали сиз солиб:

— Йўқ, бу темир ранги би-

лан бўлган сланец — деб тошини Эшбойга қайтариб беради.

— Орадан ярм соатлар ўтди. Ҳамма ўз иши билан банд. Эшбой тўсатдан:

— Ҳў, биродарлар, маргмуш тополмасам ҳам кечки овқатимизга боп кўзқорин топдим. Келаверинглар, — деб бақириб юборди.

Туроб унга қичроқ жойда эди. Бориб Эшбой кўрсатган ўтлар орасига разам солиб қулди:

— Узям кўзқоринни деразона телпақдан ажратолмай қопси, шекилли, пирин, — дея кулиб ерга энгашди.

Эшбой кўзқорини деганидан бирини эди, унинг қўлига билан яна Шералига тикилиб қолди.

Шерали ҳаёжон ичида ҳовлики келган бўлса ҳам тошини қўришга ошқикмади. У бундай келарда сира шошилмайди. Тошини лупага солишдан олдин қўлида салмоқлаб кўрди. Сўнг лупани ўнг қўли билан кўзига тутиб, тошини лупа ойнаси остига яқинлаштирди. Синчиклаб кўздан кечирди. Эшбойга истехзо билан қаради-ю, кўзқорин дегани чиндан ҳам дарверлар киядиган узун телпақка ўхшарди.

Эшбой яна болғасини харсанг тошга тақиллатиб уриб бошлади: Орадан кўп ўтмай унинг қувончли қичқирғи энди тоғ-тошини ларзага солиб янгради.

— Топдем, топдем! Шерали харсанг тошларга ҳам эйтибор бермай, икки сакраб, Эшбой олдига келиб тўхтади.

— Қани, бу ёқа олингчи.

Шерали ака, топмагунча бу ердан кетиш кўк, аҳдими қаъний, — дея Эшбой муштумини тугиб, боши узра кўтариб қўйди.

Шерали қулди: «Боя айтаганиздай, яъни ният—ёрти мол, ажабмас, омадими кепқолса» — деди тўғрига юриб.

Туроб Шерали билан Эшбой суҳбатига аראлашмай, бир пас қуюқ солиб турди-да, сўнг олма дарахти тағидида харсанг устига бориб ўтирди. Геология журналининг дастлабки аарағига ва қартага турган жойларини белгилаб қўйди. Дастларини ёлиб, рюкзакга жойлақаб, болғасини қўлга олди. Дўлана остидан хил чикиб турган гранит томирга жон-мажди билан бола уриб, кўчган тошларни диққат билан кўздан кечира бошлади. Эшбой эса, нарироқдаги сланец тошларини энгашиб олиб, лупасида синчиклаб кўрар, лупанинг натижа чикмағач, ўзини қўлга олиб, уни бир чеккага итқитиб, бошқасига қўл қўзарди. Харсанг тошлар олдида келганда эса қўлидаги болга билан уриб, ундан кўчириб олган бўлагини яна боғлиқ вазирадга кўздан кечирар, ҳар замонда ўзи иккиланган жинсларни Шералига кўрсатганда, Шерали сиз солиб:

— Йўқ, бу темир ранги би-

лан бўлган сланец — деб тошини Эшбойга қайтариб беради.

— Орадан ярм соатлар ўтди. Ҳамма ўз иши билан банд. Эшбой тўсатдан:

— Ҳў, биродарлар, маргмуш тополмасам ҳам кечки овқатимизга боп кўзқорин топдим. Келаверинглар, — деб бақириб юборди.

Туроб унга қичроқ жойда эди. Бориб Эшбой кўрсатган ўтлар орасига разам солиб қулди:

— Узям кўзқоринни деразона телпақдан ажратолмай қопси, шекилли, пирин, — дея кулиб ерга энгашди.

Эшбой кўзқорини деганидан бирини эди, унинг қўлига билан яна Шералига тикилиб қолди.

Шерали ҳаёжон ичида ҳовлики келган бўлса ҳам тошини қўришга ошқикмади. У бундай келарда сира шошилмайди. Тошини лупага солишдан олдин қўлида салмоқлаб кўрди. Сўнг лупани ўнг қўли билан кўзига тутиб, тошини лупа ойнаси остига яқинлаштирди. Синчиклаб кўздан кечирди. Эшбойга истехзо билан қаради-ю, кўзқорин дегани чиндан ҳам дарверлар киядиган узун телпақка ўхшарди.

Эшбой яна болғасини харсанг тошга тақиллатиб уриб бошлади: Орадан кўп ўтмай унинг қувончли қичқирғи энди тоғ-тошини ларзага солиб янгради.

— Топдем, топдем! Шерали харсанг тошларга ҳам эйтибор бермай, икки сакраб, Эшбой олдига келиб тўхтади.

— Қани, бу ёқа олингчи.

Шерали ака, топмагунча бу ердан кетиш кўк, аҳдими қаъний, — дея Эшбой муштумини тугиб, боши узра кўтариб қўйди.

Шерали қулди: «Боя айтаганиздай, яъни ният—ёрти мол, ажабмас, омадими кепқолса» — деди тўғрига юриб.

Туроб Шерали билан Эшбой суҳбатига аראлашмай, бир пас қуюқ солиб турди-да, сўнг олма дарахти тағидида харсанг устига бориб ўтирди. Геология журналининг дастлабки аарағига ва қартага турган жойларини белгилаб қўйди. Дастларини ёлиб, рюкзакга жойлақаб, болғасини қўлга олди. Дўлана остидан хил чикиб турган гранит томирга жон-мажди билан бола уриб, кўчган тошларни диққат билан кўздан кечира бошлади. Эшбой эса, нарироқдаги сланец тошларини энгашиб олиб, лупасида синчиклаб кўрар, лупанинг натижа чикмағач, ўзини қўлга олиб, уни бир чеккага итқитиб, бошқасига қўл қўзарди. Харсанг тошлар олдида келганда эса қўлидаги болга билан уриб, ундан кўчириб олган бўлагини яна боғлиқ вазирадга кўздан кечирар, ҳар замонда ўзи иккиланган жинсларни Шералига кўрсатганда, Шерали сиз солиб:

— Йўқ, бу темир ранги би-

лан бўлган сланец — деб тошини Эшбойга қайтариб беради.

— Орадан ярм соатлар ўтди. Ҳамма ўз иши билан банд. Эшбой тўсатдан:

— Ҳў, биродарлар, маргмуш тополмасам ҳам кечки овқатимизга боп кўзқорин топдим. Келаверинглар, — деб бақириб юборди.

Туроб унга қичроқ жойда эди. Бориб Эшбой кўрсатган ўтлар орасига разам солиб қулди:

— Узям кўзқоринни деразона телпақдан ажратолмай қопси, шекилли, пирин, — дея кулиб ерга энгашди.

Эшбой кўзқорини деганидан бирини эди, унинг қўлига билан яна Шералига тикилиб қолди.

Шерали ҳаёжон ичида ҳовлики келган бўлса ҳам тошини қўришга ошқикмади. У бундай келарда сира шошилмайди. Тошини лупага солишдан олдин қўлида салмоқлаб кўрди. Сўнг лупани ўнг қўли билан кўзига тутиб, тошини лупа ойнаси остига яқинлаштирди. Синчиклаб кўздан кечирди. Эшбойга истехзо билан қаради-ю, кўзқорин дегани чиндан ҳам дарверлар киядиган узун телпақка ўхшарди.

Эшбой яна болғасини харсанг тошга тақиллатиб уриб бошлади: Орадан кўп ўтмай унинг қувончли қичқирғи энди тоғ-тошини ларзага солиб янгради.

— Топдем, топдем! Шерали харсанг тошларга ҳам эйтибор бермай, икки сакраб, Эшбой олдига келиб тўхтади.

— Қани, бу ёқа олингчи.

Шерали ака, топмагунча бу ердан кетиш кўк, аҳдими қаъний, — дея Эшбой муштумини тугиб, боши узра кўтариб қўйди.

Шерали қулди: «Боя айтаганиздай, яъни ният—ёрти мол, ажабмас, омадими кепқолса» — деди тўғрига юриб.

Туроб Шерали билан Эшбой суҳбатига аראлашмай, бир пас қуюқ солиб турди-да, сўнг олма дарахти тағидида харсанг устига бориб ўтирди. Геология журналининг дастлабки аарағига ва қартага турган жойларини белгилаб қўйди. Дастларини ёлиб, рюкзакга жойлақаб, болғасини қўлга олди. Дўлана остидан хил чикиб турган гранит томирга жон-мажди билан бола уриб, кўчган тошларни диққат билан кўздан кечира бошлади. Эшбой эса, нарироқдаги сланец тошларини энгашиб олиб, лупасида синчиклаб кўрар, лупанинг натижа чикмағач, ўзини қўлга олиб, уни бир чеккага итқитиб, бошқасига қўл қўзарди. Харсанг тошлар олдида келганда эса қўлидаги болга билан уриб, ундан кўчириб олган бўлагини яна боғлиқ вазирадга кўздан кечирар, ҳар замонда ўзи иккиланган жинсларни Шералига кўрсатганда, Шерали сиз солиб:

— Йўқ, бу темир ранги би-

лан бўлган сланец — деб тошини Эшбойга қайтариб беради.

— Орадан ярм соатлар ўтди. Ҳамма ўз иши билан банд. Эшбой тўсатдан:

— Ҳў, биродарлар, маргмуш тополмасам ҳам кечки овқатимизга боп кўзқорин топдим. Келаверинглар, — деб бақириб юборди.

Туроб унга қичроқ жойда эди. Бориб Эшбой кўрсатган ўтлар орасига разам солиб қулди:

— Узям кўзқоринни деразона телпақдан ажратолмай қопси, шекилли, пирин, — дея кулиб ерга энгашди.

Эшбой кўзқорини деганидан бирини эди, унинг қўлига билан яна Шералига тикилиб қолди.

Шерали ҳаёжон ичида ҳовлики келган бўлса ҳам тошини қўришга ошқикмади. У бундай келарда сира шошилмайди. Тошини лупага солишдан олдин қўлида салмоқлаб кўрди. Сўнг лупани ўнг қўли билан кўзига тутиб, тошини лупа ойнаси остига яқинлаштирди. Синчиклаб кўздан кечирди. Эшбойга истехзо билан қаради-ю, кўзқорин дегани чиндан ҳам дарверлар киядиган узун телпақка ўхшарди.

Эшбой яна болғасини харсанг тошга тақиллатиб уриб бошлади: Орадан кўп ўтмай унинг қувончли қичқирғи энди тоғ-тошини ларзага солиб янгради.

— Топдем, топдем! Шерали харсанг тошларга ҳам эйтибор бермай, икки сакраб, Эшбой олдига келиб тўхтади.

— Қани, бу ёқа олингчи.

Шерали ака, топмагунча бу ердан кетиш кўк, аҳдими қаъний, — дея Эшбой муштумини тугиб, боши узра кўтариб қўйди.

Шерали қулди: «Боя айтаганиздай, яъни ният—ёрти мол, ажабмас, омадими кепқолса» — деди тўғрига юриб.

Туроб Шерали билан Эшбой суҳбатига аראлашмай, бир пас қуюқ солиб турди-да, сўнг олма дарахти тағидида харсанг устига бориб ўтирди. Геология журналининг дастлабки аарағига ва қартага турган жойларини белгилаб қўйди. Дастларини ёлиб, рюкзакга жойлақаб, болғасини қўлга олди. Дўлана остидан хил чикиб турган гранит томирга жон-мажди билан бола уриб, кўчган тошларни диққат билан кўздан кечира бошлади. Эшбой эса, нарироқдаги сланец тошларини энгашиб олиб, лупасида синчиклаб кўрар, лупанинг натижа чикмағач, ўзини қўлга олиб, уни бир чеккага итқитиб, бошқасига қўл қўзарди. Харсанг тошлар олдида келганда эса қўлидаги болга билан уриб, ундан кўчириб олган бўлагини яна боғлиқ вазирадга кўздан кечирар, ҳар замонда ўзи иккиланган жинсларни Шералига кўрсатганда, Шерали сиз солиб:

— Йўқ, бу темир ранги би-

лан бўлган сланец — деб тошини Эшбойга қайтариб беради.

— Орадан ярм соатлар ўтди. Ҳамма ўз иши билан банд. Эшбой тўсатдан:

— Ҳў, биродарлар, маргмуш тополмасам ҳам кечки овқатимизга боп кўзқорин топдим. Келаверинглар, — деб бақириб юборди.

Туроб унга қичроқ жойда эди. Бориб Эшбой кўрсатган ўтлар орасига разам солиб қулди:

— Узям кўзқоринни деразона телпақдан ажратолмай қопси, шекилли, пирин, — дея кулиб ерга энгашди.

Эшбой кўзқорини деганидан бирини эди, унинг қўлига билан яна Шералига тикилиб қолди.

Шерали ҳаёжон ичида ҳовлики келган бўлса ҳам тошини қўришга ошқикмади. У бундай келарда сира шошилмайди. Тошини лупага солишдан олдин қўлида салмоқлаб кўрди. Сўнг лупани ўнг қўли билан кўзига тутиб, тошини лупа ойнаси остига яқинлаштирди. Синчиклаб кўздан кечирди. Эшбойга истехзо билан қаради-ю, кўзқорин дегани чиндан ҳам дарверлар киядиган узун телпақка ўхшарди.

Эшбой яна болғасини харсанг тошга тақиллатиб уриб бошлади: Орадан кўп ўтмай унинг қувончли қичқирғи энди тоғ-тошини ларзага солиб янгради.

— Топдем, топдем! Шерали харсанг тошларга ҳам эйтибор бермай, икки сакраб, Эшбой олдига келиб тўхтади.

— Қани, бу ёқа олингчи.

Жонажон Ватан бўйлаб

ЧИРОЙ ОЧАЕТГАН ҚИШЛОҚ

Маҳарадде районининг Натанебе қишлоғида қолхоз ҳисобига қўрилган санаторий-профилакторий янги қорлуни биринчи дам олувчиларни қабул қилди. Бу ерда чойкорлик қолхозининг 300 дан зиёд меҳнатчиси ва уларнинг оила аъзолари дам олади.

Натанебе қолхозчи ҳар йили беш минг тоннадан кўп цитрус мева, кўп миқдорда чой, тунг, чорвачилик маҳсулотлари беради. Хўжаликда ўриш-жойлаш заводи, чой фабрикаси, турли лаборатория ва селекциончиларнинг тажриба участкалари, ремонт ва механика участкалари бор. Маҳаллий ботаника ботаника бўлими ва Ботаника шохларидидаги ботаника боғлари билан алоқа қилиб туради.

Натанебени жамжи шаҳарча деб атайдилар. Қишлоқда 2 та ўрта мактаб, клуб, кино театр, маънавий хизмат уйи бор. Чаройли асфальт кўчаларининг икки бетиди барча кўчаларига эга уйлар қад кўтарган.

Бош планга мувофиқ қўриладиган спорт комплексида ёпиқ зал, бассейн, теннис майдончаси бўлади. Янги қолхозчи, автомат телефон станцияси, музика мактаби қуриш кўзда тутилган.

ҲОСИЛ БАЙРАМИ

Қазанеши қишлоғининг (Молдавия ССР) маданият уйида ўтказилган анъанавий ҳосил байрамига қўшни қишлоқлардан меҳмонлар келишди. Меҳмонлар республикада машху

ансамбллардан бири — «Расвет» қолхозчи хорининг концертини қўришга муштоқ эдилар.

Халқ хори номини олган Бу ҳаваскор коллективада юз киши бор. Репертуарга асосан фольклор куйлари киртилган. Халқ музика ижодининг янги намуналарини ҳаваскор артистларнинг ўзлари қидириб топдилар. Ансамблданги кўпчилик артистлар чорак аср, яъни коллектив ташкил этилган дастлабки кунлардан бугун ҳорда қўшиқ айтадилар.

Бутун қишлоқ ахли фольклорга берилиб, ундан завоқ олади.

ПОМИР — СЕЛЕКЦИЯ МУЗЕНИ

Тожикистон биологлари байланд Бартанг тоғ дарёсида бугдойнинг уз хил ёвоғи формасини топишди. Бу топилма таърихнинг совет генетики Н. Вавиловнинг Помир янги шаклдаги ўсимликларининг жаҳон марказларида бири деган фикрини тасдиқлайди.

Яшил бойликлари сақлаб қолиш катта амалий аҳамиятга эга: улар селекциячиларга ўсимликларнинг янги серхосил навларини яратишда керак бўлади.

Бугдойнинг янги топилган формалари ётиб қолмаслик ҳусусиятига эга. Шу ҳусусияти туфайли унинг селекция ишларидаги истиқболли катта.

Тожикистон олимлари Помир даладаридан топилган бугдой, арпа, дўжакка, сабазот экинларининг қадим формалари асосида янги ўсимликларнинг серхосил навларини яратдилар. (ТАСС.)

СУРАТЛАРДА: (чапдан) Э. Березина, Лилия Шокирова ва самарандлик Света Холдоровалар. Бу учала қилчи-боз мусобадада муваффақият қозониш учун шайланиб турган. Свердловскини Сергей Поспелов эса 200 метрга чалқанча сузиш бўйича маррада биринчи бўлди.

Р. Алёбинов ва Э. Нўлдошев фотолари.

ЎҚУВЧИЛАР СПАРТАКИАДАСИ

ҚИЗГИН ВА ШИДДАТЛИ БАҲСЛАР

● ДАСТАВКИ ҒОЛИБЛАР ● ЕЛЕНАНИНГ ҚУШ ҚУВОНЧИ ● КУЧИЛАР ҚУРАШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

«Оқ олтин» ўлкаси пойтахтида ўзига хос тантанаворлик ҳукмрон. Байрамона безатилган Тошкентда мактаб ўқувчиларининг Вутуиттифоқ XV спартакиадаси мусобақалари қизгин давом этмоқда. Мусобақанинг биринчи кунини ёшлар спортининг турти тури бўйича настлабки куч синнашларини ўтказдилар. Сузувчилар, сувга сакровчилар, қилчиёвлар ва боксчиларнинг ўзаро мусобақалари муҳлисларда катта қизиқиш уйғотди. Армиячилар сув бассейнида сузувчилар ўзаро курашлар қилар. Бу ерда ўсимлар ва қиллар юз ва икки юз метрга эриши, чақилча, брасс ва батерфляй усулда сузиш бўйича биринчилик учун астойдил ҳаракат қилишди. Чунинчи, юз метрга сузган республикамиз вакили А. Худуми дастлабки саралаш мусобақасини муваффақиятли яқунлади. Икки юз метрлик масофада чақилча усулда сузган яна бир вақинчи Е. Скорикова томонбабинлар эйтиборини қозонди.

Икки ю